

"La Publicitat"
Corts Catalanes. 589
Barcelona

610-II, H. 1-5
X111
35

LLIBERTAT

PERIÒDIC COMARCAL D'ESQUERRA REPUBLICANA

REDACCIÓ I
ADMINISTRACIÓ:
LAUREA MIRÓ, N.º 86
SURT EL 5 I 20
DE CADA MES

PREUS DE
SUBSCRIPCIÓ:
SEMESTRE 2.— Pts.
ANY . . . 4.—
NUMERO SOLT
15 CENTIMS

ANY I

HOSPITALET 20 D'ABRIL DE 1930

NUM. 1

Presentació

LLIBERTAT surt a la llum pública amb el ferm propòsit d'escampar arreu la seva veu estrident com toc de clarí, i d'una manera particular per la comarca del Llobregat, tan fèrtil de terreny com d'esperit, que comparteix amb les altres terres de Catalunya el gran ideal de llur reivindicació política, que sols comprèn en una República democràtica.

La Dictadura, si bé ha produït un desgall polític en tota Espanya, ens ha donat temps de recapacitar, per arribar a la conclusió de què ha de desaparèixer la política de taula de café.

Hem d'actuar amb més enteresa d'esperit, amb ple coneixement de causa, de cara a la realitat.

En els actuals moments de renovació, nosaltres aspirem a què la idea republicana arrel i fructifiqui per la força de la convicció.

Moguts per aquest afany, ens llancem a la lluita pit enfora, els braços nus i l'esguard a l'horitzó, en la seguretat que els bons republicans, els que volen la República i senten el veritable ideal, es posaran al nostre costat, en defensa de l'ideal comú.

Nostra política

Venim a la lluita animats d'un esperit sà i optimista. Tenim consciència plena del moment històric que estem travessant, i volem posar nosaltres el nostre gra de sorra a la construcció d'aquest edifici que ha d'ésser una garantia plena de la llibertat i germanor entre tots els pobles i els homes.

Moments són aquests de forta crisi política nacional. I volem fer una afirmació sincera del què pensem i sentim.

No som el portaveu de cap partit ni de cap capdill. No pretenem tampoc posar-nos al davant de ningú ni al darrera de tothom. Nosaltres estem en fila de combat al costat de la República, de la dignitat ciutadana, i de la llibertat de pensament, de consciència i de culte. Volem garantitzada la vida del treball, inviolable la personalitat, oblidada la pena de mort i perseguida la vagància, lleis sotmeses d'una manera veritable a la sanció del poble. Volem, com va dir el gran estadista francès Herriot, llibertat perquè hi hagi ordre, no ordre perquè hi hagi llibertat.

Aquest és el nostre ideal i per aquest seran tots els nostres afanys i les nostres lluites.

Sempre al servei de la República, si aquesta és veritablement democràtica i lliberal.

LLIBERALISME, DEMOCRACIA I RE-

PÚBLICA, són els principis fonamentals de nostra actuació.

SOM REPUBLICANS D'ESQUERRA

Pla d'actuació

Obrim el foc a Hospitalet, la ciutat del progrés, la ciutat que el treball l'ha fet gran, com ha fet grans a tots els pobles que viuen de cara a la civilització.

Vetilarem perquè la raó i el dret no siguin paraules en va, sinó una qüestió de fonamental confiança i fermesa, i que la República en sigui una garantia.

Espanya republicana ha d'ésser l'avantguarda de l'Europa lliberal i culta i de la llibertat i fraternitat de tots els pobles de la terra.

**

LLIBERTAT donarà als assumptes d'administració municipal tota l'extensió que es mereix.

En aquest aspecte, no formem part de cap partit i actuarem exclusivament com a ciutadans, prescindint de nostra afiliació política.

Aplaudirem a qui administri i censurarem severament a qui malversi els cabals del comú, sense tenir en compte de quin bàndol és.

Defensarem amb energia els interessos de la comunitat, en la mida de les nostres forces, posant aquestes planes a disposició de tots els ciutadans, perquè en elles exposin les seves opinions i la crítica de tota actuació que no estigui d'acord amb llur pensar.

En LLIBERTAT hi caben les ciències, les arts, la literatura, i tot ço que signifiqui progrés i millorament social.

Salutació

Saludem des d'ací a tota la premsa catalana, sense distinció de matissos, i a tota la forana que defensi els principis de justícia i llibertat.

Ciutat d'Hospitalet! Pobles de la comarca! Salut! LLIBERTAT surt a la palestra en defensa dels vostres interessos, que són els de la col·lectivitat. Si el vostre ideal és la República, si estimeu la vostra terra, no dubteu i ajudeu-nos a la nostra tasca, que volem sigui obra de tots.

LA REDACCIÓ

Grit a la joventut

Fer una unió de forces d'esquerra republicana en tota la comarca, és el fi que perseguim.

Hem de deixar de banda les rancúnies i enveges personals. Hem de fer que tothom que senti els mots: Liberalisme, Democràcia i República, s'ajunti sota una sola bandera, perquè a l'hora de la lluita es vegin coronats els nostres esforços en el seu grau màxim, i sempre hem de tenir present aquell vell adagi que diu, que la unió fa la força.

**

L'element jove que té i sent interès per la nostra causa, ha de pressionar a l'altre jove, que sols s'entusiasma per l'esport, a fer-li conèixer que hi ha altres problemes més importants, on hi manca l'entusiasme que senten per aquells passatempes.

Forma i manera: Creant Penyes, Grups o Centres d'esquerra, la missió dels quals ha d'ésser la de recollir adeptes, la de fe, ambient lliberal, la de portar elements nous, en-

cara que estiguin poc iniciats en política. I així, de mica en mica, sense donar-nos-en compte, ens trobarem un nou planté que serà un gran avantatge per la victòria de les nostres aspiracions.

Hem de procurar que no ens pugui tirar mai en cara, el dir-nos que no ens hem preocupat dels nostres amics companys, que si no estan al nostre costat és perquè no ens hem cuidat d'ells.

**

Joventut de la comarca! ¡Feu un repàs al vostre esperit patriòtic liberal!

Si desitjeu una pàtria gran i ferma, ajuntem-nos tots plegats, sense mirar matissos de cap mena.

Que tots siguem uns i indivisibles, per crear el nou règim que s'imposa per l'engrandiment i desenrotll del que tant necessita el país.

Pas a la joventut! ¡A la joventut sencera i viril! La que encara és verge! La que es presenta a la lluita amb el dalit, força i voluntat que dona l'ideal universal d'igualtat, Llibertat i Fraternitat.

LL. CASAS BALLETO

Catalunya i República

Aquestes dues paraules són la síntesi del nostre pensament polític. Són també la síntesi del pensament de la majoria dels catalans. I precisament per això és necessari de definir-les, per tal que les diverses interpretacions dels mots donin a cada agrupament català el matís que li pertoca dins el moviment del nostre poble.

Catalunya... Tots els catalans hem de coincidir en voler el reconeixement de la seva personalitat i de les facultats autonòmiques que aquesta personalitat implica. Però nosaltres, els homes d'Acció Republicana, que femem un partit genuïnament català, volem que Catalunya faci servir les seves llibertats col·lectives, per a crear i impulsar a casa nostra una gran obra de democràcia i de progrés social. La Catalunya que volem és una Catalunya que vagi el primer rengle dels pobles avançats.

República... Tots els republicans la defensen, però la nostra República no és ni la República unitària ni la República conservadora. La República que volem és la més ampla República federativa i social, amb plena sobirania de les llengües peninsulars diverses i amb marcada tendència a la transformació del règim ocial en el sentit de la igualtat i de la justícia humanes. Per nosaltres, Catalunya i República no són dos noms: són dues idees vives.

A. ROVIRA I VIRGILI

La millor resposta

A on va la joventut? Què diu? Què pensa la joventut? I mentres es fan aquestes preguntes surt un estol de joves d'Hospitalet i organitzen un periòdic. Corrent la comarca s'entrevisten amb els afins, discuteixen i exposen el seu ideari, i mentre els més joves donen coratge als altres, els més vells no els desanimen, però no els donen l'escalf que cal a la seva obra, i es que pensen amb els mil i un projectes que han discutit i que fatalment no han reeixit, però s'arriba al dia 20 d'abril, dia que per alguns serà assenyalat com a natalici del seu primer fill espiritual, al seu primer article on lliurà els seus sentiments nobles i enlairats de Llibertat i Perfecció.

Aquest dia serà la millor resposta donada a aquesta enquesta de: On va la joventut? I la joventut va a la conquesta de la llibertat; la joventut, lliure de prejudicis i d'atavismes, vol ésser lliure, i en les seves verges ales s'enlaira amunt, de cara a l'espai, i canta l'himne a la llibertat.

LLIBERTAT és el nom d'aquest periòdic que ha parit aquesta joventut... I quin encert, companys d'Hospitalet, han tingut en intitolat la fulla dels nostres amors!...

Cal que us compenetreu bé del significat, de l'abast de la paraula Llibertat; cal que aquesta verge tan antiga i sempre tan jove i bella la sapigueu venerar bé i l'adoreu, oferint-li com a present vostra joventut curulla d'entusiasmes, no abandonant-la més des del misteri del dolor fins al de goig.

Sou i som republicans, però l'ésser republicans no vol dir ésser liberals. Quantes repúbliques existeixen que hi ha més tirania que amb alguna monarquia? Quantes repúbliques no gaudeixen de la llibertat de consciència ni de la llibertat de treball, coses incompatibles amb la Llibertat.

Una república lliberal integra la llibertat política i ha d'anar acompanyada d'una llibertat de cultes, com també d'una organització sindical obrera.

I és en aquests moments que convé més que mai ésser lliberal. És molt còmode dir-se lliberal i deure's a un partit que el rector del poble pot ésser-ne el seu representant; és molt còmode dir-se lliberal i poder ésser patrio-dèspota i explotador i no voler reconèixer els drets dels seus treballadors.

nosaltres, joves, que les circumstàncies fet de què no poguéssim actuar fins

avui, passeu per damunt de les misèries personals d'actuacions passades que se us presentin i recordeu que per portar la república només es necessita un partit, i si els esforços de tots els homes que se'n diguin.

Que ni les qüestions personals ni les capelletes deturin els vostres i nostres desitjos de conquerir una República amb la màxima llibertat.

EMILI TORRENT

Molins de Rei, abril de 1930.

La veritable amnistia

El clam que ha llençat Catalunya en pro de les llibertats dels presos polítics i socials, i els exilats pel govern de la Dictadura, ha estat unànim. Homes i dones. El poble tot. Catalunya sencera, demana la fi del turment de tots aquests homes. Ha estat precis demanar a grans crits la llibertat. El retorn a llurs llars a aquests dignes ciutadans.

Quines causes els empresonen? Pensar, estimar la seva terra, voler la llibertat dels oprimits... tot això. El delictes els sembla prou gran per poder privar la felicitat a tots aquests homes que senten en llur cor l'anhel de llibertat. Els crits sembla que han estat oïts; però el concedir és més difícil que el decretar. La llibertat els ha estat, i els és, regatejada; no se'ls vol retornar en tots els seus amplis aspectes.

El dia 2 d'abril fou concedit l'indult pels processats de la causa de Garraf. La nova causà la formidable impressió que la demanda requeria; per tot arreu s'oïa parlar del mateix. El sobtament era general: ja ens esperàvem abraçar els dignes companys que un tribunal incompetent havia aconseguit empresonar. Però l'alegria fou truncada. L'indult tan sols afavoria a quatre dels processats. Els altres tenien penes per trencament de condemna i no se'ls va voler incloure en l'indult. Han passat els dies i els presos no traspasaven les portes de la presó, fins que el dia 12 eren esperats a Barcelona. En Ferrer, Garriga, Civit i Badia retornen a llurs llars, on braços amorosos esperen ansiosos estrenguer aquests valents que han sabut sofrir patriòticament la tirania d'uns dèspotes que no es podran borrar tan fàcilment de la nostra memòria. En Compte, Perelló i Julià esperem poder-los abraçar ben aviat quan un nou perdó els sigui atorgat. De moment, treiem-los de la presó, fem-los passar dies felïços per oblidar dies tenebrosos de cella. Si ara no es vol revisar aquesta causa, ja vindrà dia que tot s'aclarirà i cada cosa quedarà en son lloc.

Però no tot s'ha d'acabar en demanar la llibertat d'aquests set amics nostres. Apart de la distinció que ens mereixen, hem d'examinar la nostra veu per alliberar altres presos que ja fa anys que sofreixen darrera les reixes. Aquests presos ansien sortir al carrer i quines causes són ben fosques i incomprendibles; d'aquests presos tant n'hi ha de catalans, com de castellans, com d'estrangers; tots tenen una idea, tots són homes dignes i honorats. Per ells demanem, doncs, la llibertat o la revisió de llurs causes; que es faci a la llum del dia els veritables autors o responsables del que estan acusats. Des de l'any 1919, en què presidint el comte de Romanones el govern, foren suspeses les garanties, les presons han estat continuament plenes. Hi han moltes coses injustes i molts innocents. Hi han molts exilats i molts que han tingut que fugir; hi han polts perseguits per tenir idees de llibertat, que continuament estan detinguts...

Cal que tot això acabi un dia; que la llibertat sigui per tothom igual; que les presons tan sols serveixin pels quinzezanis i la gent de mal viure. Els homes honorats que batallen pel progrés i la reivindicació del món, haurien d'ésser mirats dignament pels que governen. Insistim en demanar la LLIBERTAT de tots els presos polítics i socials i el retorn dels exilats, sense excepció de classes ni races.

J. ANE I TORRAS